

GrabBike ทางเลือกที่ใช้ในเวลาว่าง

อาริยา สุขโต

วิทยากรชำนาญการพิเศษ

กลุ่มงานบริการวิชาการ 2 สำนักวิชาการ

การแข่งขันกันด้านคมนาคมในหลายปีที่ผ่านมา หลายคนเห็นช่องทางความไม่สะดวกสบาย การขาดมาตรฐานของระบบขนส่งมวลชนที่ให้บริการอยู่และเริ่มมองหาทางเลือกที่ดีกว่า ทำให้บริษัทยักษ์ใหญ่ ผู้นำด้านแพลตฟอร์มการขนส่งในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้เห็นช่องทางและช่องว่างทางกฎหมาย จึงมาลงทุนด้านการให้บริการ การขนส่งในหลากหลายรูปแบบ ประกอบกับสภาพปัจจุบันการใช้ชีวิตในยุค แห่งกระแสดิจิทัลทำให้รูปแบบการซื้อขายและบริการต่าง ๆ ย่อมมีการปรับเปลี่ยนให้เข้ายุคสมัยมากขึ้น

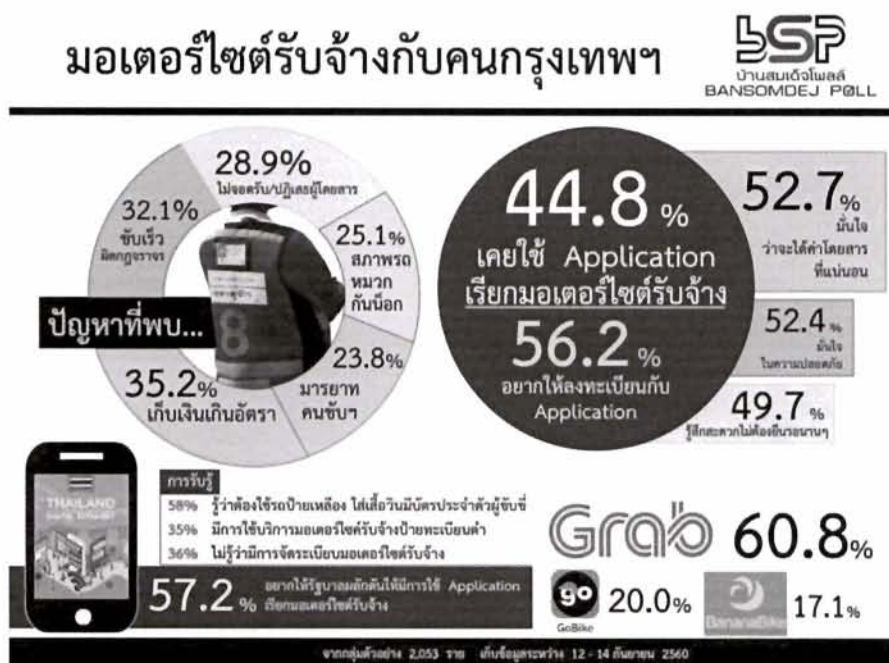

ภาพที่ 1 แอปพลิเคชันของ Grab รูปแบบใหม่ของการใช้บริการด้านขนส่ง
ที่มา: ภาพโดย ผู้เขียน

GrabBike เป็นอีกรูปแบบการบริการจากบริษัท Grab (ประเทศไทย) ที่เปิดตัวครั้งแรกและเป็นที่รู้จัก คือ GrabTaxi โดยปัจจุบัน Grab ให้บริการทั้งรถยนต์ส่วนบุคคล รถจักรยานยนต์ แท็กซี่และ carpool สำหรับ GrabBike เป็นความร่วมมือของ Grab และผู้ให้บริการรถจักรยานยนต์รับจ้างที่ดำเนินการจดทะเบียนอย่างถูกต้อง และมีบางส่วนที่ไม่ถูกต้องตามกฎหมายเพราะการรับสมัครผู้ขับขี่รถจักรยานยนต์ที่สนใจ เข้าร่วมงานกับ Grab นั้น เปิดรับรถจักรยานยนต์ทุกประเภท ทั้งที่จดทะเบียนเป็นรถจักรยานยนต์ส่วนบุคคล (ป้ายขาว) และรถจักรยานยนต์สาธารณะ (ป้ายเหลือง) ซึ่งรถที่จดทะเบียนเป็นรถจักรยานยนต์ส่วนบุคคล จะไม่สามารถใช้เพื่อการรับส่งผู้โดยสารได้และผิดกฎหมายอย่างแน่นอนเพราะผู้ขับขี่รถจักรยานยนต์ส่วนบุคคลจะไม่มีใบขับขี่สาธารณะ ไม่มีการตรวจสอบประวัติกับสำนักงานตำรวจแห่งชาติ และไม่มีการพิมพ์ลายนิ้วมือ อีกทั้งพระราชบัญญัติประกันภัยก็ไม่คุ้มครองในกรณีเกิดอุบัติเหตุเพราะในกฎหมายระบุไว้ว่า ให้เป็นรถใช้ส่วนบุคคล ไม่ใช่รถประเภทรับจ้างสาธารณะหรือให้เข้าที่จะต้องมียกกฎหมายกำหนดอีกแบบ

ที่ให้ความคุ้มครองในกรณีรับจ้างขนส่งผู้โดยสาร อีกประการหนึ่งโดยตามกฎหมายรถจักรยานยนต์รับจ้างที่มีรูปแบบคล้ายวินจะต้องมีจุดจอดที่เป็นหลักแหล่งซึ่งแตกต่างกับแท็กซี่ เหตุผลของผู้ใช้บริการที่ตัดสินใจเลือกบริการของ Grab ก็คืออัตราค่าโดยสารที่ถูกกว่า ทำให้ถูกมองว่าเป็นการตัดราคากับขนส่งอื่น ๆ บริษัท Grab มีกำไรโดยการเก็บค่าหัวคิวของคนขับ GrabBike การเข้ามารุกตลาดการขนส่งของ Grab อาศัยช่องว่างของกฎหมายเพื่อนำรถมาให้บริการในลักษณะดังกล่าวซึ่งเป็นการไม่ถูกต้อง กรมการขนส่งทางบกกับคณะรักษาความสงบแห่งชาติ (คสช.) ได้กวดขันให้คนขับบริการ GrabBike แล้ว แต่ในทางปฏิบัติยังมีการให้บริการรับ-ส่งอยู่เพียงแต่ไม่สวมชุด GrabBike เพื่อเลี่ยงการตรวจสอบของเจ้าหน้าที่

ทั้งนี้ ทางภาครัฐมีได้ละเอียดที่จะดำเนินการให้การบริการรถจักรยานยนต์รับจ้างสาธารณะเข้าสู่การจัดระเบียบขั้นทะเบียนให้ถูกต้อง โดยรถจักรยานยนต์ที่นำมาใช้จะต้องจดทะเบียนถูกต้อง (ป้ายเหลือง) ผู้ขับขี่รถ เสือวิน บัตรประจำตัว และรถจะต้องมีข้อมูลที่ถูกต้องและตรงกัน เพื่อป้องกันการสวมสิทธิ์หรือการปล่อยให้เช่าเสือวิน หากพบการนำรถจักรยานยนต์ส่วนบุคคล (ป้ายดำ) มาใช้รับ-ส่งผู้โดยสารจะถูกปรับไม่เกิน 2,000 บาท หรือแต่งกายไม่ถูกต้องตามประกาศของกรมการขนส่งทางบก ปรับไม่เกิน 1,000 บาท หรือไม่แสดงใบอนุญาตขับขี่รถ ปรับไม่เกิน 1,000 บาท ซึ่งได้ดำเนินงานมาตั้งแต่ปี 2557 จนถึงปัจจุบัน ระยะเวลา 3 ปี ข้อมูลปัจจุบันในพื้นที่กรุงเทพมหานครมีวินรถจักรยานยนต์รับจ้างสาธารณะที่จัดระเบียบไปแล้ว 5,800 วิน มีสมาชิก จำนวน 87,179 คน และในพื้นที่ปริมณฑล 4 จังหวัด ได้แก่ นครปฐม นนทบุรี ปทุมธานี และสมุทรปราการ รวมจำนวนวินรถจักรยานยนต์รับจ้างสาธารณะที่จัดระเบียบไปแล้ว 2,688 วิน มีสมาชิกจำนวน 63,944 คน

ภาพที่ 2 การสำรวจความคิดเห็นเกี่ยวกับการให้บริการของมอเตอร์ไซต์รับจ้างในเขตกรุงเทพมหานคร ที่มา: การสำรวจความคิดเห็นเกี่ยวกับการให้บริการของมอเตอร์ไซต์รับจ้างในเขตกรุงเทพมหานคร, โดย ศูนย์สำรวจความคิดเห็นบ้านสมเด็จโพลล์, 2560, สืบค้นจาก <https://www.siamrath.co.th/n/25836>

กฎหมายไม่ทันสมัย หรือ ผู้ให้บริการไม่ปรับตัว?

ด้วยรูปแบบการใช้งานที่ตอบสนองกับเทคโนโลยีในปัจจุบัน ตอบรับความต้องการบริการที่สะดวกสบายทำให้ผู้ใช้บริการส่วนหนึ่งสนใจรูปแบบการให้บริการของ GrabBike ผ่านแอปพลิเคชันที่เหมาะสมกับการใช้ชีวิตของคนยุคใหม่จึงเป็นที่มาของความขัดแย้งในทางปฏิบัติ เมื่อการให้บริการที่ถูกต้องตามกฎหมายมีหลายสิ่งที่ไม่ตอบโจทย์กับสถานการณ์ปัจจุบันและยังไม่นำเทคโนโลยีมาใช้ในเชิงพัฒนาคุณภาพการบริการและตัวผู้ให้บริการเท่าใดนัก

เกี่ยวกับปัญหาการให้บริการด้านขนส่งของ Grab จะพบเห็นข่าวเกี่ยวกับผู้ขับขี่รถจักรยานยนต์รับจ้างปิดล้อมหรือขัดขวางการเข้าพื้นที่ของผู้ขับขี่ GrabBike ทำให้ผู้โดยสารที่ใช้บริการได้รับผลจากการกระทบกระทั่งไปโดยปริยาย เห็นได้ว่าจากปัญหาดังกล่าวผู้ใช้บริการเปรียบเสมือนตกในสถานะตัวประกัน ระหว่างวินมอเตอร์ไซค์ที่ถูกต้องตามกฎหมายกับ GrabBike หากแต่ผู้ใช้บริการมอเตอร์ไซค์รับจ้างบางส่วนมีประสบการณ์ที่ไม่ดีกับบริการที่ได้รับจากการใช้บริการในผู้รับจ้างบางราย ไม่ว่าจะเป็นการกำหนดอัตราค่าบริการแพงหรือการเรียกราคาสูงกว่าปกติโดยมีการเปลี่ยนแปลงไปตามช่วงเวลา สภาพการจราจร ระยะทางและสถานที่ (จีเอ็มไลฟ์, 2561) ยังไม่รวมถึงการขับขี่ที่ก่อให้เกิดอันตราย หวาดเสียว เช่น การขับขี่ย้อนศร การขับขี่บนทางเท้าสาธารณะ เมื่อเทียบการบริการทางเลือกใหม่ที่เกิดขึ้น คือ GrabBike ที่สามารถนัดหมายเวลาและรูปแบบการบริการที่สะดวกและปลอดภัย ถือว่าตรงจุดตรงใจผู้ใช้บริการแต่ผิดกฎหมาย เนื่องจากผู้ให้บริการ GrabBike ใช้รถจักรยานยนต์ส่วนบุคคล อีกทั้งผู้ขับขี่บางส่วนไม่มีใบขับขี่รถจักรยานยนต์สาธารณะมาวิ่งบริการรับจ้างนั้น กรมการขนส่งทางบกประกาศย้ำชัดว่า GrabBike เป็นบริการรถจักรยานยนต์รับจ้างสาธารณะที่ใช้รถผิดประเภทเช่นเดียวกับ GrabTaxi ที่ปัจจุบันยังอยู่ระหว่างการหาข้อสรุปในการดำเนินการให้ถูกต้อง จากการสำรวจความคิดเห็นของผู้ใช้บริการพบว่ามอเตอร์ไซค์รับจ้างควรมีการปรับปรุงในเรื่องการเรียกเก็บค่าโดยสารเกินอัตราเป็นอันดับแรก ร้อยละ 35.2 อันดับที่สองคือการขับเร็ว/ผิดกฎจราจร ร้อยละ 32.1 อันดับที่สามคือไม่จอดรับ/ปฏิเสธผู้โดยสาร ร้อยละ 28.9 อันดับที่สี่คือสภาพรถจักรยานยนต์/หมวกกันน็อก ร้อยละ 25.1 และอันดับที่ห้าคือมารยาทของคนขับมอเตอร์ไซค์รับจ้าง ร้อยละ 23.8 (สยามรัฐ, 2560)

สำหรับกรมการขนส่งทางบกมิได้นิ่งนอนใจต่อปัญหาดังกล่าวในฐานะหน่วยงานที่มีความรับผิดชอบโดยตรงกับเรื่องนี้ จึงได้มีการหารือเพื่อเตรียมการจัดระเบียบรถจักรยานยนต์รับจ้างสาธารณะ ระยะที่ 3 โดยมีตัวแทนจากหลายฝ่ายทั้งทหาร ตำรวจ วินจักรยานยนต์รับจ้างสาธารณะและ GrabBike เปิดเวทีเพื่อหาข้อสรุปในการแก้ไขปัญหา ซึ่งที่ประชุมมีมติยืนยันว่า GrabBike ที่จะให้บริการรับส่งผู้โดยสารต้องเป็นป้ายเหลืองเท่านั้น (โพสต์ทูเดย์, 2561) จึงเสนอให้ดำเนินการแก้ไขในส่วนของการนำรถจักรยานยนต์ป้ายดำรับ-ส่งผู้โดยสารด้วยการเตรียมเปิดโควตาให้ผู้ที่ต้องการขับรถจักรยานยนต์รับจ้างสาธารณะ ผู้ให้บริการ GrabBike มาขึ้นทะเบียนเข้าระบบให้ถูกต้อง เพื่อแก้ปัญหาการป้ายดำวิ่งบริการของ GrabBike ซึ่งทางผู้บริหาร บริษัท GrabTaxi (ประเทศไทย) เปิดแถลงข่าวต่อสื่อมวลชนซึ่งมีในบางช่วงบางตอน ก็ยอมรับว่าการให้บริการรถจักรยานยนต์รับจ้างสาธารณะผ่านแอปพลิเคชัน GrabBike บางช่วงเวลาจำเป็นต้องนำรถป้ายดำที่ให้บริการ GrabBike (Delivery) มาวิ่งรับส่ง เนื่องจากรถป้ายเหลืองที่เป็นสมาชิกไม่

เพียงพอต่อการให้บริการ (สำนักข่าวไทย, 2561) ซึ่งกรมการขนส่งทางบกเองก็รับฟังปัญหาต่าง ๆ เพื่อรวบรวมเป็นข้อมูลในการแก้ไขปัญหา

ดังนั้น โครงการจัดระเบียบรถจักรยานยนต์รับจ้างสาธารณะ ระยะที่ 3 จึงเป็นการเปิดโอกาสสำหรับผู้ที่มีความประสงค์จะประกอบอาชีพขับขี่รถจักรยานยนต์สาธารณะ โดยจะเปิดรับลงทะเบียนตั้งแต่วันที่ 1 กรกฎาคม-31 สิงหาคม 2561 ทั้งนี้ ผู้ที่มีความประสงค์จะประกอบอาชีพขับขี่รถจักรยานยนต์สาธารณะ แต่ยังไม่มียอดที่จดทะเบียนเป็นรถสาธารณะให้มาดำเนินการจดทะเบียนเข้าสู่ระบบ มาแสดงตนและปรับตัวให้เข้าเงื่อนไข เช่น สอบใบขับขี่รถสาธารณะ รถที่ใช้มีขนาดเครื่องยนต์ถูกต้องตามหลักเกณฑ์และแจ้งจุดที่ตั้งของวินให้ถูกต้อง ก็สามารถเป็นรถสาธารณะวิ่งให้บริการในระบบได้

ในส่วนของการปรับใช้เทคโนโลยีในการให้บริการเพื่อความสะดวกนั้น กลุ่มวินมอเตอร์ไซค์รับจ้างก็กล่าวหาไม่ได้ปฏิเสธแอปพลิเคชันที่จะเข้ามามีบทบาทในการให้บริการแต่อย่างใด เพียงแต่ต้องการให้เกิดมาตรฐานการดำเนินการที่ถูกต้องตามกฎหมายของผู้ขับขี่ โดยผู้ที่ให้บริการรถรับจ้างสาธารณะผ่านระบบแอปพลิเคชัน ซึ่งก่อนหน้านี้สมาคมผู้ขับขี่รถจักรยานยนต์รับจ้างแห่งประเทศไทยได้เปิดตัวแอปพลิเคชัน goBIKE เป็นแอปพลิเคชันเรียกบริการรับส่งคน-พัสดุที่ถูกกฎหมายเป็นรายแรกของไทย (Brand Inside, 2559) goBIKE จึงเป็นอีกทางเลือกให้ผู้ใช้บริการเชื่อมั่นในความปลอดภัยและความสะดวกในการเรียกใช้บริการ จึงขอความร่วมมือประชาชนให้เลือกใช้บริการรถจักรยานยนต์สาธารณะที่ถูกต้องตามกฎหมาย

ปมปัญหาใหญ่คือราคา?

ถึงแม้จะมีประกาศกระทรวงคมนาคม เรื่อง กำหนดอัตราค่าจ้างบรรทุกคนโดยสารสำหรับรถจักรยานยนต์สาธารณะ พ.ศ. 2559 ได้กำหนดอัตราค่าบริการเทียบกับระยะทางเพื่อให้เป็นไปในอัตราเดียวกัน โดยตารางนี้จะเป็นการเปรียบเทียบอัตราค่าบริการระหว่างวินมอเตอร์ไซค์กับ GrabBike

ตารางแสดงการเปรียบเทียบอัตราค่าบริการระหว่างวินมอเตอร์ไซค์กับ GrabBike

การคิดค่าบริการ	ประเภทรถที่ให้บริการ	
การคิดค่าบริการในกรณีระยะทางไม่เกิน 5 กิโลเมตร	วินมอเตอร์ไซค์	GrabBike
ค่าบริการเริ่มต้น (ภายใน 2 กิโลเมตรแรก)	25 บาท	25 บาท
ค่าบริการต่อ 1 กิโลเมตร (2.1-5 กิโลเมตร)	5 บาท/กิโลเมตร	5 บาท/กิโลเมตร
การคิดค่าบริการในกรณีระยะทางเกิน 5 กิโลเมตรแต่ไม่เกิน 15 กิโลเมตร		
ค่าบริการเริ่มต้น	ไม่มี	50 บาท
ค่าบริการต่อ 1 กิโลเมตร	10 บาท/กิโลเมตร คิดอัตราไม่เกิน 10 บาท/กิโลเมตร (ตั้งแต่กิโลเมตรแรกจนสิ้นสุดการรับจ้าง)	10 บาท/ กิโลเมตร (5.1-15 กิโลเมตร)

การคิดค่าบริการระยะทางเกิน 15 กิโลเมตรขึ้นไป		
	**ให้เป็นไปตามผู้ ขับรถและคนโดยสาร ตกลงกันก่อนทำการ รับจ้าง หากไม่ตกลง กันก่อนให้คิดอัตรา ไม่เกิน 10 บาท/ กิโลเมตร (ตั้งแต่กิโลเมตรแรก จนสิ้นสุดการรับจ้าง)	15 บาท/ กิโลเมตร (จาก 15.1 กิโลเมตรขึ้นไป)

ตารางที่ 1 ตารางแสดงการเปรียบเทียบอัตราค่าบริการระหว่างวินมอเตอร์ไซค์กับ GrabBike

ที่มา: goBIKE เปิดตัวแล้ว แอปเรียกรถมอเตอร์ไซค์รับส่งผู้โดยสาร-พัสดุ ถูกกฎหมาย, 2559, สืบค้นจาก

<https://brandinside.asia/grabbike-winmotorcycle-grab/> และ ประกาศกระทรวงคมนาคม เรื่อง กำหนดอัตราค่าจ้าง
บรรทุกคนโดยสารสำหรับรถจักรยานยนต์สาธารณะ พ.ศ. 2559. (24 มีนาคม 2559). ราชกิจจานุเบกษา, เล่ม 133
ตอนที่ 26 ก., น. 8.

จากการสำรวจสภาพปัญหาของผู้ใช้บริการรถจักรยานยนต์สาธารณะปัญหาที่พบมากที่สุด คือ การกำหนดราคาค่าโดยสารที่ไม่มีความชัดเจน หรือมีอัตราการขึ้นลงตามสภาพการจราจร ช่วงเวลาและสถานที่ทำให้ต้องเกิดการเจรจาต่อรองทำให้ราคาสูงเกินความเป็นจริงประกอบกับเมื่อสถานการณ์ความจำเป็น ความเร่งรีบบังคับทำให้ต้องจ่ายอ้อมรับกับค่าบริการที่ไม่เป็นธรรม จากการสำรวจของบ้านสมเด็จโพลล์พบว่า ร้อยละ 52.7 คิดว่าการใช้บริการการเรียกรถมอเตอร์ไซค์รับจ้างผ่านทางแอปพลิเคชัน ทำให้ทราบอัตราค่าโดยสารที่แน่นอนในการใช้บริการมอเตอร์ไซค์รับจ้าง (สยามรัฐ, 2560)

จากตารางเปรียบเทียบจะเห็นว่าการใช้บริการ GrabBike จะมีค่าบริการที่แพงกว่าถ้าทุกฝ่ายปฏิบัติตามประกาศฯ อย่างเคร่งครัด แต่ในทางปฏิบัติก็มีผู้ขับขี่มอเตอร์ไซค์รับจ้างบางรายคิดราคาเหมา โดยเฉพาะถ้าเป็นการใช้บริการในระยะไกลเกิน 15 กิโลเมตรขึ้นไปก็จะเป็นไปตามผู้ขับรถและคนโดยสารตกลงกันก่อน ซึ่งจะเป็นการเปิดทางให้กำหนดราคาได้ตามความพอใจของคนขับ หากผู้โดยสารเจอช่วงเวลาที่เร่งรีบและจำเป็นจริง ๆ ก็ต้องใช้บริการ ดังนั้น แม้จะมีกฎหมายรองรับก็ตามแต่ยังขาดความเป็นระบบและความเป็นเอกภาพในเรื่องราคา หากสามารถพัฒนาระบบราคาให้ผู้ใช้บริการสามารถเลือกใช้วินมอเตอร์ไซค์อย่างสนิทใจว่ามีค่าโดยสารที่เป็นธรรม

บทสรุปและความเห็นของผู้ศึกษา

1. กรมการขนส่งทางบกควรส่งเสริมให้เกิดการพัฒนาแอปพลิเคชันคำนวณระยะทางและค่าโดยสารเพื่อผู้โดยสารจะทราบราคาเบื้องต้นในการประกอบการตัดสินใจเมื่อใช้บริการ

2. การกวดขันให้ผู้ขับขี่รถจักรยานยนต์สาธารณะปฏิบัติตามกฎจราจรอย่างเคร่งครัด โดยเฉพาะเรื่องการขับชี่ย้อนศร การขับชี่บนทางเดินเท้าสาธารณะที่ร้องเรียนกันมากจากผู้ให้บริการและประชาชน โดยทั่วไปเพื่อความปลอดภัยและถูกกฎหมาย

3. มีการจัดระเบียบทางเท้าและติดตั้งอุปกรณ์เพื่อป้องกันมิให้ผู้ขับขี่รถจักรยานยนต์ใช้ขับชี่บนทางเท้า มีการเปรียบเทียบปรับอย่างจริงจังร่วมกับการรณรงค์เรื่องจิตสำนึกคนไทยกับการใช้ทางเท้าเสียใหม่ ไม่เพียงแต่เป็นการคืนทางเท้าให้ผู้สัญจรเท่านั้น แต่จะต้องปรับทัศนคติใหม่ว่าทางเท้าไม่ใช่สถานที่ขายของ หรือเป็นช่องทางที่ผู้ขับขี่รถจักรยานยนต์จะใช้ในช่วงจราจรติดขัด ซึ่งเรื่องเหล่านี้ปฏิบัติจนเป็นเรื่องเคยชิน และเกิดการรับรู้ที่ผิดจนทำให้เกิดปัญหาเรื่องอื่น ๆ ตามมา

บรรณานุกรม

- goBIKE เปิดตัวแล้ว แอปเรียกมอเตอร์ไซด์รับส่งผู้โดยสาร-พัสดุ ถูกกฎหมาย. (27 กรกฎาคม 2559). สืบค้น 12 มิถุนายน 2561 จาก <https://brandinside.asia/gobike-open-legal-motorcyrubjang/>
- Grab เปิดบริการ GrabBike(วิน)ร่วมกับพินมอเตอร์ไซด์ในกรุงเทพฯ เรียกใช้บริการได้ถูกกฎหมาย. (6 พฤษภาคม 2560). สืบค้น 25 พฤษภาคม 2561 จาก <https://brandinside.asia/grabbike-wimotorcycle-grab/>
- ขนส่งเปิดลงทะเบียนวิน จยย.รอบใหม่ 1 ก.ค.นี้ ย้ำรับผู้โดยสารต้องป้ายเหลืองเท่านั้น. (31 พฤษภาคม 2561). โพสต์ทูเดย์. สืบค้น 4 มิถุนายน 2561 จาก <https://www.posttoday.com/economy/553006>
- คนกรุงเกินครึ่งอยากให้ภาครัฐส่งเสริมแอปพลิเคชัน มอเตอร์ไซด์รับจ้าง. (4 พฤศจิกายน 2560). สยามรัฐออนไลน์. สืบค้น 7 มิถุนายน 2561 จาก <https://siamrath.co.th/n/25836>
- คำถามถึง 'วินมอเตอร์ไซด์' จากใจประชาชน ปลุกรัฐ-คนขับย้อนดูตัวเองด้วยขณะพัก Grab ผิดกฎหมาย. (19 พฤษภาคม 2561). สืบค้น 5 มิถุนายน 2561 จาก <https://www.gmlive.com/motorcycle-taxi-vs-grab-bike-and-voice-of-customers>
- “ประกาศกระทรวงคมนาคม เรื่อง กำหนดอัตราค่าจ้างบรรทุกคนโดยสารสำหรับรถจักรยานยนต์สาธารณะ พ.ศ. 2559” (24 มีนาคม 2559). ราชกิจจานุเบกษา, เล่ม 133 ตอนที่ 26 ก., น. 8.
- ประชุมแก๊ง ‘แกร็บไบค์-วิน’ ในค่ายทหาร ตัวแทนวินฯลั่น ‘เราซึ่กับลูกค้า มากกว่าแอปฯ!’ (31 พฤษภาคม 2561). ข่าวสด. สืบค้น 5 มิถุนายน 2561 จาก https://www.khaosod.co.th/special-stories/news_1153940
- สำนักข่าวไทย. (2561). แกร็บไบค์เฮ! ขนส่งเตรียมเปิดลงทะเบียนรอบใหม่. สืบค้น 23 พ.ค. 2561 จาก <http://www.tnamcot.com/view/5b04fd60e3f8e4f60985ad87>